

TÁRGYMUTATÓ

- abszolút** vagy prior valószínűség 115–116, 118
 adaptáció 73–74
 afferens vagy szenzoros érzőidegek 12
 ágens 102, 121
 agnózia 20
 agy 10–12, 16, 18–21, 23–24, 29, 31–32, 35, 43, 53–57, 61, 66–68, 71, 158, 162
 agyfélteke 13–14, 52, 81–82, 97, 106, 163
 agyi aszimmetriák 67
 agykéreg 12–16, 20–21, 27, 31–35, 39, 44, 46, 52, 54, 61, 67–68
 akciós potenciál 12, 17–18, 22, 27
 alany 71, 89–91, 106–107, 121
 alapszint 50
 alapszintű kategória 100
 algoritmus 114, 118, 120
 Alzheimer-kór 164
 Ames-szoba 45
 amnesztikus szindróma 164
 amnézia 132, 158, 161–164, 166
 anion 16
 anterográd amnézia 132, 162, 164
 artikulációs elnyomási hatás 153
 asszociatív kérgi területek 68
 asszociatív/hívóingerfüggő előhívás 165
 asszociációs területek 15
 átmeneti epileptikus amnézia 162
 átmeneti globális amnézia 162–163
 automatikus aktiváció 133
 autoonotikus tudatosság 131
- bennefogalmas** helyzet 133
 beszédfelismerés 113–116, 118, 123
 beszédhangkészlet 98
 beszédszintézis 113, 123
 betolakodó hiba 139, 141–142
 betoldás 128
 bilaterális 159
 bipoláris sejt 29
 Blood Oxigenation Level Dependent vagy BOLD-jel 23
 bottom-up feldolgozás 79
 Brodmann-áreák 14
 Broca-área 19, 67, 82, 158
 Brooks-mátrix 155–156
- CGL** 33
 citoarchitektúra 14
 Corsi-kockák 156–157, 159
 CVC-trigram 127
- cselekvésérték** 91–92
- dajkanyelv** 97
 darwinizmus 59
 degeneratív betegség 163–164
 deiktikus kifejezések 114
 depolarizáció 17
 disszociáció 132, 159
- EBA** – extrastriális test terület 54
 Edwin Smith-papirusz 11
 EEG – elektroencefalogram 20–21, 24
 efferens vagy motoros (mozgató) idegek 12
 egysejt vizsgálat 21, 27
 ELIZA 111–112

- ellenfolyamatok módszere, folyamat-
disszociációs módszer 132
előhívási elmélet 165
előnyelv 69, 71–72
elsődleges látókéreg 14, 35
emlékezet mint tárolóhely metafora 127
emléknyom 128, 130, 132–135, 137, 149
emlékszem/tudom paradigma 132, 134
Emmert-törvény 43–44
empirista elméletek 105
epizodikus emlékezet 131–133, 158, 165
epizodikus esemény 70
EQ – enkefalizációs kvóciens 66
etiológia 161
exaptáció 73–75
explicit előhívás 133–134
- f**ajspecifikus 73
felejtési görbe 127, 157
fényesség 40
FFA – fuziform arc terület 24, 54–56
finom mozgás 14, 67–69
fissura centralis 14
fMRI – mágneses rezonancia képalkotás
funkcionális változata 23–24, 53–56
fonológiai hasonlósági hatás 153
fonológiai hurok 152–154, 156
fonotaktika 115
formai univerzálék 106
forrászavar-elmélet 165
fotoreceptorok 29
fovea 30
fókus 91, 112
frázis 99–100, 119, 121–122
frázisstruktúra nyelvtan 119–120
frontális amnézia 163
- g**anglionsejt 27, 29–35, 37–38
gégefő 65–66
generatív nyelvészet 106
gépi fordítás 113, 118, 122
gerincvelő 12
gesztusnyelv 69–70
gyrus 13, 165
- h**angalak 85, 118
hangészlelés 80–81
hangmoduláció 66
hangspektrum 81
hangtan 83
hármát vissza eljárás 159
hemoglobin 23
Hermann-rács 28–30, 32, 40
hiperpolarizáció 17
hívóinger 140–141, 144–146, 165
holofrasztikus szakasz 96, 99
homunkulusz probléma 14
hosszú távú emlékezeti tár,
LTS – *long term store* 151
Huntington-chorea 164
- í**dőbeli felbontás 19, 22, 24
implicit emlékezeti feladat 133
implikációs univerzálék 106
inferencia 114, 123
inger kiváltotta válasz (KV) 20–21
innát 73
innátista 105–107
interferencia 128, 140–142, 144, 146,
150, 152
interferenciaelmélet 139, 146
introspektív beszámoló 131
irányított felejtési eljárás 143–144
irreleváns beszéd hatás 154
- K**apcsolási szabályok 107
kategorialis észlelés 97–98
kategorizáció 34, 49–51, 53–57, 108, 157
kation 16
kérgi kolumna 14
kései zárás elve 90
kettős disszociáció 159
kettőt vissza feladat 158
kihagyás 98, 128
kizárásos helyzet 133
kogníció 61, 158
kompenzációs elmélet 165
konfabuláció 165–166
konstrukció 103, 119
konstrukcionizmus 61

- konstruktivista elméletek 105, 108
 kontextus 38, 41, 47, 79–80, 84–86, 99,
 102, 134, 165
 kontroll csoport 141–143, 156
 korpusz 114–116, 118, 122
 Korszakov-szindróma 164
 kódolás 30, 68, 104, 107, 114, 123, 128,
 132, 143, 152, 164
 központi idegrendszer 12–13, 15, 163
 központi végrehajtó 152–153, 156, 160
 kritikus periódus 73, 106
 kulturális reprezentációs rendszer 70
- I**laterális vagy széli gátlás 27, 30–32,
 34–35, 37–38, 47
 lateralizáció 68
 látópálya 33, 35
 lebeny 13–16, 32–33, 53, 55, 67–68, 81,
 158–159, 161, 163
 lemma 86
 lemmatizáció 85, 87
 lexikális döntési helyzet 132
 lexikalista dependencia nyelvtan 119
 lézió 19–20, 158, 161, 163
 listatanulási helyzet 133
 LOC – laterális occipitális complex 53–54
 lokális éldetektorok 41
 luminencia 38, 40–41
- m**agnáneses rezonancia 23
 MEG – mágneses encephalográfia 20–21,
 24
 megértés 40, 77–80, 84, 88, 91–92, 106
 megvilágítás 38–40, 42, 47
 membrán-permeabilitás 16–17
 mentális szótár, lexikon 84, 86, 108
 mesterséges intelligencia 111–112
 metabolizmus 23
 mimetikus kultúra 70
 mitikus kultúra 70–71
 mnemonikai módszer 156
 mondatelemzés 80, 90, 118–120
 mondattan 63, 70–71, 73
 morféma 62–63, 71, 87–88, 103
 morfológia 80, 87, 117–118, 120–121, 123
- morfoszintaktikai struktúra 121
 morfortaktikai szabály 117
 motoros homunkulusz 14
 motoros szintaxis 67
 munkamemória 71, 151–152, 154–160
 mutáció 61, 74
- n**agyságkonstancia 42, 44–46
 negatív visszaigazolás hiánya érv 105
 neuron 12–18, 20–22, 24–25, 33, 49–53, 56
 neuronális szelektivitás elve 33
 neuropszichológia 156–160, 162, 164–165
 névutó 122
 N-gram modell 116, 118, 122
 noetikus tudatosság 131
 non-invazív eljárás 21, 23
 Nrp szó 144–145
- n**yelvgenerálás 114
 nyelvi univerzálék 106
 nyelvtan, grammatika 60–61, 63, 71, 74,
 79, 90, 105–109, 116–122
 nyelvtani szerep 91
 nyelvtechnológia 113–115, 122–123
 NyK SZ – Szűken Értelmezett
 Nyelvkészség 64–65, 71–73
 NyKT – Tágan Értelmezett
 Nyelvkészség 64–65, 67–68, 73
 nyomelhalványulási hipotézis 146, 150,
 153
 nyomerősség 132
 nyugalmi membránpotenciál 16–17
- O**n-line eljárás 90
 organikus amnézia 162
 orrhangok 83
- Ő**snyelv 70
- p**aradigma 132, 134, 144, 147
 parietális/hogyan pályarendszer 16
 parsing elemzés 113–114, 117–118, 123
 patiens 121
 percepció 37, 45, 82, 157
 perceptuális konstancia 54

- perifériás idegrendszer 12
 PET – pozitron emissziós tomográfia
 22–24, 53, 159
 posztzinaptikus terminál 17
 PPA – parahippokampális terület 54
 preszinaptikus terminál 17
 primácia- (elsőbbségi) hatás 150–151
 primer látókéreg 16, 20, 33
 primer motoros kéreg 14
 primer vizuális kéreg, V1 15, 22
 prosopagnosia 20, 55
 pszi keresztveződés 42
 pszichofiziológia 158
 pszichogén amnézia 162
 pupillareflex 39
- R**ecencia- (újdonsági) hatás 150–152, 158
 receptív mező 27–35, 38
 receptor 15, 17, 28–31
 referencia problémája 100
 reflektancia, albedo 40–42, 47
 reguláris kifejezés 112
 rekonstruktív emlékezet 128
 rekurzív mondatban 73
 réshangok 83
 részleges gyakorlási paradigma 144
 retina 15, 27, 29–34, 42–44, 46
 retinakép 27, 31, 33–34, 40, 42, 44–45, 47
 retinotopikus reprezentáció 15
 retroaktív interferencia 140–142
 retrográd amnézia 158, 162, 164
 rögzített struktúra elve 90
 rövid távú emlékezet 149–152, 154,
 156–157, 159, 164
 rövid távú emlékezeti tár,
 STS – *short term store* 151
 Rp– szó 144–145
 Rp+ szó 144–145
- S**clerosis multiplex 164
 script (forgatókönyv) rendszerek 112
 séma 128
 SQUID-technika 21
 Sternberg-feladat 158
 stratégiai felidézés 165
 sulcus 13, 15
- S**zabad felidézés 143, 150, 152
 számítógépes nyelvészet 111, 113
 szemantika 70–71, 91, 103, 106–108, 114,
 18, 121–123, 150–151
 szemantikai csizmahúzás 107
 szemantikai elemzés 114, 121–123
 szemantikai kezdet elmélet 107
 szemantikus emlékezet 131
 szenzoros tár 151
 szeriális pozíció 150–151
 szintaktikai csizmahúzás 102
 szintaxis 67, 103, 105–106
 szomatoszenzoros kéreg 14
 szomatotópia 15
 szófaj 80, 85, 113–114, 117–119, 123
 szóhosszúsági hatás 153–155, 158, 160
 szótöredék- vagy képfragmentum-
 kiegészítési helyzet 132
 szótó 62–63, 87, 113, 117–118, 123
 szubsztantív univerzálék 106
 szubvokális artikuláció 153
 szűkítés 100
- T**anulási zavar 132
 tárgy 89–91, 102–103, 107
 tárolás 70–71, 79, 127–128, 149, 158, 161
 társas szemantika 70
 tematikai elemzés 121
 tematikus szerep 121
 temporális/mi pályarendszer 16
 teoretikus kultúra 71
 térbeli felbontás 19–20, 22, 24, 30
 téri-vizuális vázlatomb 152, 155–156
 téves emlékezés 126, 128, 166
 téves felidézés 126–127
 toldalék 62–63, 103, 113, 117, 123
 top-down feldolgozás 79
 topografikus leképezés 15
 tovaterjedő aktivációs modell 86
 többszörös tagoltságú, nyitott rendszer
 62
 transzmitter anyagok 17
 tudatelmélet 68
 Turing-teszt 112
 túláltalánosítás 96, 100, 103

Utókép 43–44, 47

újrairó szabály 119–121

Ventrális vizuális pályarendszer 52

verbális hurok 153

világosság 38, 40

világosságészlelés 28, 39

világosságkonstancia 38–42, 44, 46–47

vonzatkeret 103

vug-teszt 103

Wernicke-área 81–82

X faktor 140–142, 146–147

Zárhangok 83

zöngé 82–83, 97–98

zöngésségi különbség 97